

Instruks for fysisk guidning efter Servicelovens § 124b

Godkendt af: Myndighedschef Ove G. Jensen den 22.01.2020

OBS: Fysisk guidning er ikke en magtanvendelse, men et omsorgsmiddel. Der skal derfor ikke ske registrering og indberetning efter servicelovens § 135a

1.0 Ordlyd og indhold

§ 124 b: Personalet kan anvende fysisk guidning over for personer som led i omsorgen, herunder for at sikre tryghed og trivsel på bo- og dagtilbud. Fysisk guidning kan anvendes

- 1) af hensyn til personen selv for at sikre dennes tryghed og værdighed
- 2) af hensyn til andre i situationer, hvor personens adfærd er grænseoverskridende eller konfliktskabende, eller
- 3) i situationer, hvor en beboer på et bo- eller dagtilbud er gået ind i en anden beboers egen bolig, uden at den anden beboer ønsker det.

Stk. 2: Fysisk guidning efter stk. 1 må ikke indebære fastholdelse

Stk. 3: Fysisk guidning er ikke magtanvendelse eller et indgreb i selvbestemmelsesretten. Der skal derfor ikke ske registrering og indberetning efter § 135 a.

I medfør af servicelovens § 124 b kan personalet anvende fysisk guidning over for personer som led i omsorgen, herunder for at sikre tryghed og trivsel på bo- og dagtilbud.

Bestemmelsen i servicelovens § 124b har til formål at præcisere, at fysisk guidning ikke er magt, men omsorg. Den har endvidere til formål at præcisere rammerne for fysisk guidning. Fysisk guidning indebærer ikke en fastholdelse, men er en omsorgshandling, og det har således hele tiden været lovligt at foretage fysisk guidning. Lovgiver har dog fundet det nødvendigt, at grænsen mellem fysisk guidning og magtanvendelse i form af fastholdelse blev præciseret med henblik på i videst mulig omfang at undgå gråzoner.

Fysisk guidning kan anvendes

- 1) af hensyn til personen selv for at sikre dennes tryghed og værdighed
- 2) af hensyn til andre i situationer, hvor personens adfærd er grænseoverskridende eller konfliktskabende, eller
- 3) i situationer, hvor en beboer på et bo- eller dagtilbud er gået ind i en anden beboers egen bolig, uden at den anden beboer ønsker det.

Fysisk guidning kan f.eks. bestå i at lægge en arm om skulderen af en borger for at angive, at man ønsker, at personen skal følge med. Fysisk guidning kan også bestå i at tage borgerens hånd og føre borgeren med sig til et andet rum. Det kan f.eks. være relevant i situationer, hvor der er uoverensstemmelse mellem borgerens ageren og ønsker og personalets faglige vurdering af, hvad der er det bedste for den pågældende. Fysisk guidning kan også være, at personalet leder en forvirret borger ved berøring for at hjælpe borgeren med at finde den rette vej ud af en anden borgers lejlighed og hen til borgerens egen lejlighed.

2.0 Begrebsdefinitioner

”Andre”

Bestemmelsen kan anvendes til at tage hensyn til ”andre”. Med ”andre” menes alle andre som opholder sig i bo- eller dagtilbuddet. Bestemmelsen kan derved godt anvendes af hensyn til f.eks. personalet.

”grænseoverskridende eller meget konfliktskabende”

Om en persons adfærd er meget grænseoverskridende og/eller meget konfliktskabende vil afhænge af en konkret og individuel vurdering i den enkelte situation.

”nødvendigt for at sikre andres tryghed og værdighed”

Hvorvidt fysisk guidning m.v. er nødvendigt for at sikre en eller flere andres tryghed, værdighed og sikkerhed, afhænger af en konkret og individuel vurdering i den enkelte situation.

Som eksempel kan nævnes situationer, hvor en beboer på et bo- eller dagtilbud er gået ind i en anden beboers private lejlighed, uden at den anden beboer ønsker det.

3.0 Betingelser for anvendelse

Følgende betingelser skal være opfyldt, før der kan ske fastholdelse eller føren efter servicelovens § 136d:

- Fysisk guidning **må ikke** indebære en fastholdelse
- Hvis borgeren ved ord eller handling modsætter sig personalets fysiske guidning, skal den fysiske guidning bringes til ophør.
- Fysisk guidning vil først kunne anvendes, når personalet forgæves har forsøgt at løse situationen med en socialpædagogisk indsats. Principperne om proportionalitet og skånsomhed vil skulle overholdes.

4.0 Hvor kan bestemmelsen anvendes?

Bestemmelsen kan anvendes både i botilbud og dagtilbud, og den kan ligeledes anvendes under udflugter og lignende. Bestemmelsen kan endvidere anvendes i borgerens eget hjem i tilfælde, hvor borgeren ikke bor på et botilbud eller opholder sig på et dagtilbud, men derimod modtager hjælp og støtte i sin private bolig.

5.0 Klageadgang

Anvendelse af fysisk guidning vil kunne påklages til kommunalbestyrelsen efter § 133 stk. 1. Klage kan indgives af borgeren selv eller dennes pårørende/værge/fremtidsfuldmægtige.

Klage over fysisk guidning kan indgives til bo- eller dagtilbuddets leder, hvorefter lederen videresender klagen til behandling ved Myndighedssekretariatets jurister. Klage kan alternativt indsendes direkte til myndighedssekretariatets jurister på adressen Storemosevej 19, 9310 Vodskov. Det er muligt at ringe ind til myndighedssekretariatets jurister på telefon 25200187.

6.0 Yderligere vejledning

Myndighedssekretariatets jurister kan kontaktes for yderligere vejledning på telefon 25200187 inden for normal kontortid. På handicapområdet kan Handicapafdelingens jurist kontaktes på 99317407. Såfremt der opstår akut behov for juridisk vejledning omkring magtanvendelsesreglerne uden for normal kontortid kan Myndighedschef Ove G. Jensen kontaktes på telefon 25205420.